

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

No 4-35727-1056 din 30.04.2024

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

Dosarul nr. 2a-1717/20

Curții Constituționale a RM

Adresa: mun. Chișinău, str. Al. Lăpușeanu, n.28, MD-2004

Data:

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de apelanta "Vitaprim Flora" S.R.L". Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. "Moldindconbank" S.A. către "Vitaprim Flora" S.R.L., "V.V.P.-Valea Sâncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității, comisioanelor, cheltuielilor de judecată,

Anexe: Încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 04 aprilie 2024.

Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate .

Cu respect,

Judecător, Curtea de Apel Chișinău

Ion Țurcan

13:00
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1039
"02" "05" 2024

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor alin. (1) art. 1152, alin. (1) art. 1156, alin. (1) art. 1159,
art. 1160, alin. (2) art. 1167 Cod civil**

28.03.2024

A - AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

A.1. Persoană fizică (avocat)

1. Nume - MALAI

2. Prenume - VITALIE

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

La 06 iulie 2018, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A.„Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei bancare.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la data de 18 decembrie 2014 între BC „Moldindconbank” SA și SRL „Vitaprim Flora” a fost încheiat contractul de credit nr. 128/1, modificat ulterior prin acordurile adiționale nr. 1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015, nr. 3 din 01 februarie 2016, prin care reclamantul a acordat pârâtului un credit în sumă de 10 000 000 euro, cu termen final de rambursare la 31 decembrie 2017.

A menționat că în scopul garantării executării corespunzătoare a obligațiilor au fost încheiate contractele de fidejusiune prin care fidejursorii/pârâți sau obligat să răspundă solidar cu SRL „Vitaprim Flora” în cazul în care nu-și va onora obligațiile de plată a creditului și a altor plăți aferente acestuia după cum urmează: contract de fidejusiune nr. 1-F din 18 decembrie 2014, fidejutor SA „V.V.P.-Valea Sîncului”; nr. 1-F din 29 decembrie 2014, fidejutor SA „V.V.P.-Valea Sîncului”; nr. 1-F din 31 martie 2015, fidejutor SA „V.V.P.-Valea Sîncului”; nr. 1-F din 01 februarie 2016, fidejutor SA „V.V.P.-Valea Sîncului”; contract de fidejusiune nr. 2-F din 18 decembrie 2014, fidejutor C.A.„Garanție” SA; nr. 2-F din 29 decembrie 2014, fidejutor C.A.„Garanție” SA; nr. 2-F din 31 martie 2015, fidejutor C.A.„Garanție” SA; nr. 2-F din 01 februarie 2016, fidejutor C.A.„Garanție” SA; contract de fidejusiune nr. 3-F din 18 decembrie 2014, fidejutor Kasumov Eldar; nr. 3-F din 29 decembrie 2014, fidejutor Kasumov Eldar; nr. 3-F din 31 martie 2015, fidejutor Kasumov Eldar; nr. 3-F din 01 februarie 2016, fidejutor Kasumov Eldar; contract de fidejusiune nr. 1-F din 29 decembrie 2014, fidejutor Stati Anatolie.

Reclamata a explicat că pârâții nu și-au onorat integral obligațiile contractuale față de reclamant și, conform calculului datoriei la situația de 10 mai 2018 datoria totală conform contractului de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 și a acordurilor adiționale nr. 1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015 și nr. 3 din 01 februarie 2016, constituie suma de 5 283 077,67 euro.

Reclamanta a relatat că în legătură cu neonorarea obligațiunilor contractuale asumate în baza contractului de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014, încheiat cu SRL „Vitaprim Flora”, a contractelor de fidejusiune nr. 1-F din 18 decembrie 2014, nr. 1-F din 29 decembrie 2014, nr. 1-F din 31 martie 2015, nr. 1-F din 01 februarie 2016 încheiate cu SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, a contractelor de fidejusiune nr. 2-F din 18 decembrie 2014, nr. 2-F din 29 decembrie 2014, nr. 2-F din 31 martie 2015, nr. 2-F din 01 februarie 2016 încheiate cu C.A.„Garanție” SA, a contractelor de fidejusiune nr. 3-F din 18 decembrie 2014, nr. 3-F din 29 decembrie 2014, nr. 3-F din 31 martie 2015, nr. 3-F din 01 februarie 2016 încheiate cu Kasumov Eldar, și a contractului de fidejusiune nr. 1-F din 29 decembrie 2014 încheiat cu Stati Anatolie, BC „Moldindconbank” SA a expediat la adresa pârâților, reclamațiile după cum urmează: nr. 2-10/968 din 14 mai 2018; nr. 2-10/969 din 14 mai 2018; nr. 2-10/970 din 14 mai 2018; nr. 2-10/971 din 14 mai 2018; nr. 2-10/972 din 14 mai 2018, prin care li-a fost comunicat despre existența datoriei și posibilitatea de a o achita benevol în termen de 15 zile.

Reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. art. 8, 11, 512, 514, 572, 668, 1146, 1156, 1236, 1237, 1238, 1240, 1243 Cod civil, art. art. 5, 7, 38, 42, 117, 166, 167, 168 Cod de procedură civilă și a cerut admiterea cererii, încasarea, în mod solidar, din contul SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A.„Garanție” SA, Kasumov Eldar și Stati Anatolie a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015 și nr. 3 din 01 februarie 2016 în sumă de 5 283 077, 67 euro și, a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

La 21 octombrie 2019, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată depuse împotriva SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A.„Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei bancare.

În motivarea cererii de concretizare a invocat că, conform calculului datoriilor întocmit de bancă la situația din 21 octombrie 2019, datoria totală a debitorului SRL „Vitaprim Flora” conform contractului de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014, constituie suma de 7 605 261,52 euro, formată din credit în mărime de 3 386 643,13 euro, dobânda în mărime de 917 549,99 euro, comision în mărime de 542 419,91 euro, penalitatea pentru neplată la scadență a dobânzii calculate până la 28 februarie 2019, inclusiv în mărime de 323 099,82 euro, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a creditului în mărime de 2 435 548,67 euro.

Reclamanta a opinat, că din momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată și până la 21 octombrie 2019, suma datoriei a crescut în mod considerabil. Astfel, la data de 21 octombrie 2019, datoria SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie față de BC „Moldindconbank” SA constituie 7 605 261,52 euro.

Reclamanta a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare, admiterea acesteia, încasarea, în mod solidar, din contul SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar și Stati Anatolie, a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015 și nr. 3 din 01 februarie 2016 în sumă de 7 605 261,52 euro și, a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 13.12.2023 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA împotriva SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei bancare. A dispus încasarea în mod solidar din contul SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar și Stati Anatolie, în beneficiul BC „Moldindconbank” SA, a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014, modificat prin acordurile adiționale nr.1 din 29 decembrie 2014., nr.2 din 31 martie 2015 și nr.3 din 01 februarie 2016 în sumă de 7 605 261 (șapte milioane șase sute cinci mii două sute șazeci și unu),52 euro, conform cursului oficial al BNM în lei, la data executării hotărârii; taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei și cheltuieli pentru executare în mărime de 12 450 (douăsprezece mii patru sute cincizeci) lei.

La 10.01.2020 apelații SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 13.12.2023, solicitând casarea acesteia cu respingerea acțiunii.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prin prezenta solicit verificarea corespunderii constituționalității normelor statuate la alin. (1) art. 1152, alin. (1) art. 1156, alin. (1) art. 1159, art. 1160, alin. (2) art. 1167 Cod civil, ca fiind contrare articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 20, 23, 26, 46 și 54 din Constituție.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Legislația pertinentă

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4
Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
[...].”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
[...].”

Prevederi relevante ale Codului civil sunt următoarele:

Articolul 1152

Limitele fidejusiunii

„(1) Fidejusiunea nu poate exceda datoria debitorului și nu poate fi făcută în condiții mai oneroase.

(2) Fidejusiunea care excedă datoria debitorului sau care este făcută în condiții mai oneroase este valabilă în limitele obligației principale.
[...].”

Articolul 1156

Răspunderea fidejursorului

„(1) În cazul neexecutării obligației principale, fidejursorul și debitorul sînt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.
[...].”

Articolul 1159

Excepțiile pe care le poate invoca fidejursorul

„(1) În cazul în care mai multe persoane au prestat o fidejusiune aceluiași creditor pentru aceeași obligație, fiecare din ele este obligată pentru întreaga datorie dacă părțile nu au convenit asupra beneficiului de diviziune.
[...].”

Articolul 1160

Informarea despre întârziere obligațiilor

„Dacă debitorul principal este în întârziere cu executarea obligațiilor sale, creditorul trebuie să-l informeze despre aceasta pe fidejutor.”

Articolul 1167

Stingerea sau modificarea obligației garantate

„[...]

(2) Fidejusiunea încetează în cazul modificării, fără acordul fidejuratorului, a obligației garantate când această modificare atrage mărirea răspunderii sau alte consecințe nefavorabile pentru fidejutor.

[...]”

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuiu sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019, ține de competența Curții Constituționale.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

După cum rezultă din sesizare, fidejursorii, care au garantat restituirea creditului contractat de SRL „Vitaprim Flora”, au fost acționați în instanța de judecată pentru a răspunde solidar, alături de debitor, pentru toate obligațiile restante conform contractului de credit din 18.12.2014, atât corpul datoriei cât și dobânzile dar și penalitățile de întârziere. Reclamanta și-a întemeiat acțiunea, inclusiv pe prevederile art. 1146, 1156 Cod civil.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele de lege de la alin. (1) art. 1152, alin. (1) art. 1156, alin. (1) art. 1159, art. 1160, alin. (2) art. 1167 Cod civil.

Prin urmare, normele contestate urmează a fi aplicate, la examinarea cauzei în ordine de apel, în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate și acestea nu au constituit obiect al controlului de constituționalitate.

O condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept constituțional. Astfel, învederăm că prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (*DCC nr. 56 din 2 iunie 2020, § 21; DCC nr. 61 din 11 iunie 2020, § 35; DCC nr. 107 din 29 septembrie 2020, § 25; DCC nr. 116 din 13 octombrie 2020, § 18; DCC nr. 125 din 22 octombrie 2020, § 22; DCC nr. 135 din 24 noiembrie 2020, § 18*).

Prevederile contestate contravin articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*supremația Constituției*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] și 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] din Constituție.

În primul rând, învederez că prevederile contestate nu corespund exigențelor calității legii. Din cauza redactării imprecise a textelor de lege criticate, devine posibilă aplicarea diferită a normelor criticate de către instanțele judecătorești și, prin urmare, se creează premisa aplicării acestora într-o manieră arbitrară din partea instanțelor de judecată.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în virtutea principiului certitudinii juridice, statul trebuie să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă și coerentă legile pe care le-a adoptat, iar dispozițiile

legale trebuie să fie accesibile publicului destinat și redactate cu suficientă claritate (*Broniowski v. Polonia*, 22 iunie 2004, § 184).

Exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor.

Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial.

La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

De asemenea, legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modurile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității** (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.* accesibilitatea și previzibilitatea (HCC nr.6 din 19 martie 2019, § 39).

Astfel, legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 45).

Fidejusiunea este obligația garantului (fidejursorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată), și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.

Analizând textele de lege criticate, observăm că art. 1152 alin. (1) Cod civil stabilește, că fidejusiunea nu poate exceda „datoria debitorului” și nu poate fi făcută în condiții mai oneroase, pe când alin. (1) de la art. 1156 Cod civil, instituie obligația solidară a debitorului și fidejursorului în caz dacă „obligația principală” nu se execută.

Sintagmele „datoria debitorului” (art. 1152 alin. (1) Cod civil) și „obligația principală” (art. 1156 alin. (1) Cod civil) sunt în contradicție, având semnificație diferită.

În dreptul civil, termenul „datorie a debitorului” se referă la obligația legală sau contractuală a unei persoane (debitorul) de a efectua o plată sau de a îndeplini un anumit act față de o altă persoană (creditorul). Aceasta poate include plata unei sume de bani, livrarea unui bun, prestarea unui serviciu sau realizarea unei alte prestații convenite între părți. Datoria debitorului este, în esență, angajamentul pe care și-l asumă prin încheierea unui contract sau prin alte mijloace juridice, fiind fundamentul juridic al relației creditor-debitor.

În contextul fidejusiunii și al altor forme de garantare, „datoria debitorului” este suma sau obligația specifică pe care garantul (fidejursorul) se angajează să o satisfacă în numele debitorului, în cazul în care acesta din urmă nu își îndeplinește obligațiile

„Obligația principală” în contextul juridic se referă la datoria sau responsabilitatea de bază care decurge dintr-un contract sau o relație juridică între părți. Aceasta reprezintă angajamentul esențial pe care o parte (debitorul) îl are față de cealaltă parte (creditorul) și care constituie motivul principal pentru încheierea contractului sau pentru existența relației juridice respective.

În domeniul garanțiilor, cum ar fi fidejusiunea, conceptul de „obligatie principală” este deosebit de relevant. Fidejusiunea este un angajament prin care o terță parte (fidejutorul) garantează îndeplinirea obligației principale a debitorului față de creditor. În cazul în care debitorul nu își îndeplinește „obligatia principală”, fidejutorul poate fi chemat să răspundă pentru îndeplinirea acesteia.

Așadar, dacă termenii „datoria debitorului” și „obligatia principală” sunt utilizați în mod interschimbabil în legislație, dar apoi interpretați ca având semnificații diferite în contexte juridice specifice, aceasta poate crea confuzie și incertitudine legală, încălcând astfel acest principiu constituțional.

Prin urmare, când vorbim despre „datoria debitorului” în contextul fidejusiunii sau al altor forme de garantare, înțelegem că aceasta poate include nu doar datoria de bază, sau obligația principală, ci și accesoriile acesteia. Accesoriile unei datorii pot include dobânzi, penalități pentru întârziere, costuri legate de executarea datoriei și alte obligații suplimentare care decurg din contractul inițial sau din lege. Astfel, când un fidejutor se angajează să garanteze „datoria debitorului”, acest angajament poate acoperi atât obligația principală, cât și aceste accesoriile.

Pe de altă parte, „obligatia principală” se poate referi strict la angajamentul de bază sau la suma principală datorată de debitor creditorului, fără a lua în considerare accesoriile menționate. Aceasta reprezintă fundamentul sau cauza pentru care a fost instituită relația juridică dintre debitor și creditor.

Diferența dintre aceste două noțiuni poate crea confuzie și potențiala contradicție între articolele menționate supra. Dacă „datoria debitorului” este interpretată ca incluzând atât obligația principală cât și accesoriile, în timp ce „obligatia principală” se referă doar la suma de bază, utilizarea acestor termeni în mod interschimbabil sau fără o delimitare clară poate duce la interpretări juridice variate și potențial inechitabile.

Prin urmare, clarificarea legislativă a acestor termeni și a aplicabilității lor în diverse contexte juridice este esențială pentru a asigura predictibilitatea, echitatea și coerența juridică. În absența unei distincții clare și a unei aplicări consecvente a acestor concepte, atât debitorii, cât și fidejutorii se pot confrunta cu incertitudini și riscuri legale semnificative. Aceasta evidențiază necesitatea unei abordări atente în redactarea și interpretarea legilor și contractelor, pentru a proteja drepturile și interesele tuturor părților implicate.

Pentru a echilibra interesele creditorilor cu drepturile fidejutorilor, este esențial ca legislația să prevadă măsuri de protecție adecvate. Acestea pot include limitarea sumei pentru care poate fi angajată răspunderea fidejutorului, cerințe stricte pentru claritatea și transparența termenilor contractuali, precum și proceduri echitabile și transparente pentru executarea silită.

În dependență de reglementarea clară și previzibilă a textelor de lege criticate supra, fidejutorii vor pot opune creditorului excepția de executare doar a obligației principale dar nu și a celor accesorii.

În altă ordine de idei, norma de la art. 1156 (1) Cod civil, stabilește, că în cazul neexecutării obligației principale, fidejutorul și debitorul sânt obligați solidar în față creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Art. 1156 (1) încalcă principiul egalității în fața legii, garantat de Constituție. Acest principiu presupune tratament egal al tuturor cetățenilor în situații similare. Prin faptul că fidejutorul poate fi acționat în justiție fără ca creditorul să fie obligat să demonstreze încercările de executare silită asupra debitorului, se creează o inegalitate între debitor și fidejutor, deși ambele părți ar trebui să beneficieze de același nivel de protecție juridică.

Lipsa unei obligații pentru creditor de a demonstra încercările de executare silită asupra debitorului, înainte de a acționa în justiție împotriva fidejutorului, încălcă dreptul la un proces echitabil, consacrat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, la care țara este parte. Acest drept presupune că toate părțile implicate într-un litigiu au dreptul la un proces echitabil și la acces egal la justiție, ceea ce implică obligația creditorului de a face demersuri preliminare pentru recuperarea datoriilor.

Astfel, prin lipsa reglementării clare a condițiilor de acționare în justiție, se creează condiții favorabile pentru aplicarea arbitrară a normelor de drept.

Fără o reglementare clară care să oblige creditorul să demonstreze eforturile de recuperare a datoriilor de la debitor înainte de a acționa împotriva fidejutorilor, există riscul unei ingerințe arbitrare în dreptul la proprietate al fidejutorilor, drept garantat de constituție dar și Convenția Europeană pentru Drepturile Omului. Acest lucru este deosebit de relevant în contextul în care executarea silită asupra bunurilor fidejutorului poate avea loc fără ca aceste eforturi să fie transparente sau fără ca să fie epuizate toate mijloacele de recuperare de la debitor, contravenind astfel principiilor drepturilor omului referitoare la protecția proprietății.

Astfel, deși fidejusiunea joacă un rol important în tranzacțiile financiare și comerciale, garantând astfel fluiditatea și securitatea acestora, este crucial să se asigure că mecanismele de protecție a dreptului la proprietate privată sunt respectate. Aceasta presupune un echilibru delicat între necesitatea de a proteja creditorii și obligația de a nu încălca drepturile fundamentale ale fidejutorilor.

Principiul securității juridice, fundament al dreptului constituțional, este afectat de ambiguitatea art. 1156 (1). Prin omisiunea legiuitorului de a institui obligațiile creditorului de a urmări mai întâi executarea silită a debitorului, se creează o incertitudine pentru fidejutori cu privire la momentul sau condițiile în care pot fi chemați să răspundă pentru datoriile debitorului. Aceasta poate duce la un mediu juridic imprezvizibil și la decizii arbitrare.

Norma de la art. 1156 (1) Cod civil este contrară și principiului proporționalității. Acest principiu constituțional cere ca măsurile adoptate de către stat (sau aplicate prin legislația sa) să fie proporționale cu scopul urmărit. Obligarea fidejutorului să răspundă solidar cu debitorul, fără ca mai întâi să se facă dovada că au fost epuizate toate căile de executare silită asupra debitorului, reprezintă o măsură disproporționată care afectează drepturile și libertățile fidejutorului într-un mod excesiv și nejustificat. Aceasta conduce la situații în care fidejutorii sunt supuși unor presiuni financiare considerabile sau chiar pierderii bunurilor personale fără ca măsurile preliminare necesare să fie luate împotriva debitorului, ceea ce nu corespunde cu principiul unei aplicări echilibrate și juste a legii și admite o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate al fidejutorului. De asemenea, lipsa unei asemenea reglementări, acordă o marjă de alegere exagerată creditorului, acesta fiind liber să aleagă, fără să justifice, dacă să-și execute creanțele din contul debitorului, a unui fidejutor a tuturor fidejutorilor.

Este de reținut că norma contestată într-o asemenea redacție creează posibilitatea pentru creditor de a încălca dreptul de proprietate al fidejutorului, iar o asemenea imixtiune este nejustificată. Or, creditorul se poate îndestula din averea fidejutorului, eludând posibilitatea urmăririi în prealabil a averii debitorului principal.

Reglementarea acționării necondiționate a fidejutorului în instanță, fără a ca creditorul să fie obligat de proba imposibilitatea executării obligației din contul debitorului principal, contravine prevederilor constituționale, întrucât obligația statului de a garanta dreptul de proprietate nu se regăsește și în dispozițiile speciale referitoare la efectele fidejusiunii.

Pe de altă parte, vedem că norma contestată nici nu prevede posibilitatea fidejutorului de a conveni cu creditorul, ca creditorul care s-a îndreptat împotriva sa să urmărească mai întâi bunurile debitorului și numai după aceea, dacă nu va fi îndestulat, să-l urmărească pe fidejutor.

În lumina acestor argumente, se poate concluziona că articolul 1156 (1) din Codul civil, prin natura sa și aplicarea practică, conduce la încălcări ale principiilor fundamentale ale dreptului constituțional. Acesta nu numai că pune în pericol drepturi și libertăți individuale esențiale, precum dreptul la proprietate și dreptul la un proces echitabil, dar și subminează principiile egalității în fața legii, securității juridice și proporționalității. Prin urmare, ar fi recomandabil ca legislația să fie revizuită pentru a asigura că toate părțile implicate într-un contract de garanție sunt tratate într-un mod echitabil și proporțional, respectându-se totodată și normele constituționale și obligațiile internaționale ale statului în domeniul drepturilor omului. Aceasta ar implica clarificarea obligațiilor creditorului de a

demonstra eforturile de recuperare a datoriei de la debitor înainte de a se adresa fidejutorilor, asigurând astfel protecția adecvată a drepturilor fidejutorilor și întărirea securității juridice.

În altă ordine de idei, subliniez că art. 1160 Cod civil prevede că dacă debitorul principal este în întârziere cu executarea obligațiilor sale, creditorul trebuie să-l informeze despre aceasta pe fidejutor. În același timp, nu este specificat în mod clar termenul în care creditorul trebuie să informeze fidejutorul despre întârzierea debitorului, ceea ce poate crea incertitudine și poate afecta capacitatea fidejutorului de a lua măsuri de protecție.

Mai mult decât atât, din analiza normei precizate, vedem că legiuitorul nu a institui o sancțiune pentru lipsa de informare, adecvată și în termen a fidejutorului, despre întârzierea debitorului.

Norma poate fi considerată că încalcă principiul egalității în fața legii, prin crearea unei situații disproporționate între debitor și fidejutor. Fără o informare adecvată și la timp, fidejutorii sunt plasați într-o poziție de dezavantaj comparativ cu debitorul principal, ceea ce contravine egalității de tratament a tuturor părților implicate într-o relație juridică.

În altă ordine de idei, subliniem că sintagma „alte consecințe nefavorabile pentru fidejutor „, de la art. 1167 Cod civil este lipsită de claritate și previzibilitate, lăsând o marjă de apreciere excesivă. Or, legiuitorul a omis să reglementeze care ar fi acele consecințe nefavorabile pentru fidejutor. Or, la caz, termenul de rambursare a creditului contractat de debitor a fost modificat de 3 ori. Prin urmare, puterea discreționară a instanței, de a aprecia dacă modificarea scadenței este sau nu o consecință defavorabilă fidejutorilor, este inadmisibilă.

În hotărârea nr. 16/1998, Curtea Constituțională a menționat că „pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile... . **Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi.** O clauză exhaustivă în această privință conține art. 6 pct. 1 parag. 2.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Locul: Chișinău

Data 28.03.2024

Avocat Vitalie MALAI

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2024

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător

Țurcan Ion

Judecători

Malfi Ala și Dulghieru Dorin

Grefier

Adam Cristian

examinând în ședință publică chestiunea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. "Moldindconbank" S.A. către "Vitaprim Flora" S.R.L., "V.V.P.-Valea Sîncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității, comisioanelor, cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 06 iulie 2018, B.C. "Moldindconbank" S.A. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către "Vitaprim Flora" S.R.L., "V.V.P.-Valea Sîncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie prin care a solicitat încasarea datoriei dobânzii, dobânzii suplimentare, penalității, comisioanelor, cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 18 decembrie 2014 între B.C. „Moldindconbank” S.A. și S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L. a fost încheiat contractul de credit nr.128/1, modificat ulterior prin acordurile adiționale nr.1 din 29 decembrie 2014, nr.2 din 31 martie 2015, nr.3 din 01 februarie 2016, potrivit căruia reclamanta a acordat pârâtei un credit în sumă de 10 000 000 euro, cu termen final de rambursare la data de 31 decembrie 2017.

Menționează că în scopul garantării executării corespunzătoare a obligațiilor au fost încheiate și contractele de fidejusiune prin care fidejuserii/pârâți sau obligat să răspundă solidar cu S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L. în cazul în care nu-și va onora obligațiile de plată a creditului și a altor plăți aferente acestuia după cum urmează: contract de fidejusiune nr.1-F din 18 decembrie 2014, fidejuser SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, nr.1-F din 29 decembrie 2014, fidejuser S.A. „V.V.P.-Valea Sîncului”; nr.1-F din 31 martie 2015, fidejuser S.A. „V.V.P.-Valea Sîncului”; nr. 1-F din 01 februarie 2016, fidejuser S.A. „V.V.P.-Valea Sîncului”; contract de fidejusiune nr. 2-F din 18 decembrie 2014, fidejuser C.A. „Garanție” SA; nr.2-F din 29 decembrie 2014, fidejuser C.A. „Garanție” SA; nr.2-F din 31 martie 2015, fidejuser C.A. „Garanție” S.A.; nr.2-F din 01 februarie 2016, fidejuser C.A. „Garanție” S.A., contract de fidejusiune nr.3-F din 18 decembrie 2014, fidejuser Kasumov Eldar, nr.3-F din 29 decembrie 2014, fidejuser Kasumov Eldar, nr.3-F din 31 martie 2015, fidejuser Kasumov Eldar, nr.3-F din 01 februarie 2016, fidejuser Kasumov Eldar, contract de

fidejusiune nr.1-F din 29 decembrie 2014, fidejutor Stati Anatolie.

Explică că până în prezent pârâții nu și-au onorat integral obligațiile contractuale față de reclamantă și conform calculului datoriei la situația de 10 mai 2018 datoria totală conform contractului de credit nr.128/1 din 18 decembrie 2014 și a acordurilor adiționale nr.1 din 29 decembrie 2014, nr.2 din 31 martie 2015 și nr.3 din 01 februarie 2016 constituie suma de 5 283 077,67 euro.

Relatează că în legătură cu neonorarea obligațiilor contractuale asumate în baza contractului de credit nr.128/1 din 18 decembrie 2014, încheiat cu S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L. a contractelor de fidejusiune nr. 1-F din 18 decembrie 2014, nr. 1-F din 29 decembrie 2014, nr. 1-F din 31 martie 2015, nr 1-F din 01 februarie 2016 încheiate cu SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, a contractelor de fidejusiune nr. 2-F din 18 decembrie 2014, nr. 2-F din 29 decembrie 2014, nr. 2-F din 31 martie 2015, nr.2-F din 01 februarie 2016 încheiate cu C.A. „Garanție” S.A., a contractelor de fidejusiune nr.3-F din 18 decembrie 2014, nr. 3-F din 29 decembrie 2014, nr. 3-F din 31 martie 2015, nr 3-F din 01 februarie 2016 încheiate cu Kasumov Eldar și a contractului de fidejusiune nr.1-F din 29 decembrie 2014 încheiat cu Stati Anatolie.

Susține că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă BC „Moldindconbank” S.A. a expediat la adresa pârâților, reclamațiile după cum urmează: nr. 2-10/968 din 14 mai 2018, nr.2-10/969 din 14 mai 2018, nr.2-10/970 din 14 mai 2018, nr.2-10/971 din 14 mai 2018, nr.2-10/972 din 14 mai 2018, prin care li-a fost comunicat despre existența datoriei și posibilitatea de a o achita benevol în termen de 15 zile. Deși reclamațiile adresate de către B.C. „Moldindconbank” S.A. au fost recepționate au rămas fără răspuns și executare.

Precizează că temeiul începerii urmăririi este neonorarea de către S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L., S.A. „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A. „Garanție” S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie a obligațiilor asumate conform contractului de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 și a acordurilor adiționale nr.1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015 și nr.3 din 01 februarie 2016 și corespunzător a contractelor de fidejusiune menționate supra în ce privește nerambursarea ratelor la credit, a dobânzilor și a altor plăți aferente acestora.

Solicită reclamanta încasarea în mod solidar de la S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L., SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, c/f 1007607007242, C.A.„Garanție” SA, c/f 1003600087070, Kasumov Eldar, c/p 0961010543034 și Stati Anatolie, c/p 0961610889347, a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 modificat prin acordurile adiționale nr.1 din 29 decembrie 2014, nr.2 din 31 martie 2015 și nr.3 din 01 februarie 2016 în sumă de 5 283 077, 67 euro și a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

La data de 21 octombrie 2019, B.C. „Moldindconbank” SA și-a concretizat cerințele din acțiune. În motivarea cererii de concretizare a invocat că potrivit calculului datoriei întocmit de bancă la situația din 21 octombrie 2019, datoria totală a debitorului S.C. „Vitaprim Flora” S.R.L. conform contractului de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014, constituie suma de 7 605 261,52 euro, formată din credit în mărime de 3 386 643,13 euro, dobânda în mărime de 917 549,99 euro, comision în mărime de

542 419,91 euro, penalitatea pentru neplată la scadență a dobânzii calculate până la 28 februarie 2019, inclusiv în mărime de 323 099,82 euro, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a creditului în mărime de 2 435 548,67 euro. 12. A conchis că din momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată și până în prezent suma datoriei a crescut în mod considerabil la data de 21 octombrie 2019, datoria SRL „Vitaprim Flora”, SA „V.V.P.-Valea Sîncului”, C.A., „Garanție” SA, Kasumov Eldar, Stati Anatolie față de BC „Moldindconbank” SA constituie 7 605 261,52 euro. 3 13. Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. art. 56, 60, 82, 94 Cod de procedură civilă. 14. A solicitat inclusiv prin cererea de concretizare, admiterea acesteia, încasarea, în mod solidar, din contul SRL „Vitaprim Flora”, c/f 1013600014626, SA „V.V.P.- Valea Sîncului”, c/f 1007607007242, C.A., „Garanție” SA, c/f 1003600087070, Kasumov Eldar, c/p 0961010543034 și Stati Anatolie, c/p 0961610889347, a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 128/1 din 18 decembrie 2014 modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 29 decembrie 2014, nr. 2 din 31 martie 2015 și nr.3 din 01 februarie 2016 în sumă de 7 605 261,52 euro și a taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, acțiunea a fost admisă.

La data de 10 ianuarie 2020, S.C. ”Vitaprim Flora” S.R.L. ”V.V.P.-Valea Sîncului” S.A., C.A. ”Garanție” S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2021 a fost admis demersul reprezentantului apelantei CA Garanție SA Palanciuc Viorel și reprezentantului apelantei SC Vitaprim Flora SRL Malai Vitalie privind numirea unei expertize judiciare contabile.

La data de 17 august 2022 dosarul a fost remis de către CNEJ fără executarea încheierii din 19 octombrie 2021 pe motiv că nu au fost prezentate toate actele suplimentare solicitate de expertul judiciar prin demersul nr.129-D din 19 aprilie 2022.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 s-a reluat examinarea cauzei civile, cauza fiind remisă pentru efectuarea unei expertize judiciare contabile.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2023, procesul a fost reluat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Cotruță Iurie.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Budăi Nelea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Cotruță Iurie.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2024 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Malîi Ala.

La data de 29 martie 2024, apelanta SC ”Vitaprim Flora” SRL a înaintat o sesizare Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.1152

alin.(1), art.1156 alin.(1), art.1159 alin.(1), art.1160, art.1167 alin.(2) CPC, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind partea și reprezentantul părții în proces Mămăligă Andrei și avocații Malai Vitalie, Palanciuc Viorel, studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de a admite demersul de ridicare a excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit art.12¹ alin.(1)-(5) CPC în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, **instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:**

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

În temeiul dispozițiilor art.2 alin.(1) CPC, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun și în cele specializate este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod și de alte legi organice.

Potrivit dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi.

La caz, Colegiul civil a constatat că la data de 06 iulie 2018, B.C. "Moldindconbank" S.A. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către "Vitaprim Flora" S.R.L., "V.V.P.-Valea Sâncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie prin care a solicitat încasarea datoriei dobânzii, dobânzii suplimentare, penalității, comisioanelor, cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, acțiunea a fost admisă.

La data de 10 ianuarie 2020, S.C. "Vitaprim Flora" S.R.L. "V.V.P.-Valea Sâncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2019, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2021 a fost admis demersul reprezentantului apelantei CA Garanție SA Palanciuc Viorel și reprezentantului apelantei SC Vitaprim Flora SRL Malai Vitalie privind numirea unei expertize judiciare contabile.

La data de 17 august 2022 dosarul a fost remis de către CNEJ fără executarea încheierii din 19 octombrie 2021 pe motiv că nu au fost prezentate toate actele suplimentare solicitate de expertul judiciar prin demersul nr.129-D din 19 aprilie 2022.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 s-a reluat examinarea cauzei civile, cauza fiind remisă pentru efectuarea unei expertize judiciare contabile.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2023, procesul a fost reluat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Cotruță Iurie.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Budăi Nelea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Cotruță Iurie.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2024 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de CA Garanție SA judecătorului Malîi Ala.

La data de 29 martie 2024, apelanta SC "Vitaprim Flora" SRL a înaintat o sesizare Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.1152 alin.(1), art.1156 alin.(1), art.1159 alin.(1), art.1160, art.1167 alin.(2) CPC, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În contextul celor sus indicate, Colegiul reține că nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale înaintate de către *apelanta* SC

"Vitaprim Flora" SRL, dar deoarece există incertitudine privind constituționalitatea prevederilor legale invocate ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, excepția de neconstituționalitate este ridicată de către apelanta SC "Vitaprim Flora" SRL, condiții în care în temeiul dispozițiilor art.12¹ CPC instanța de apel, urmează să sesizeze Curtea Constituțională.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că odată ce *apelanta* SC "Vitaprim Flora" SRL este îndreptățită de a sesiza Curtea Constituțională, iar sesizarea acesteia adresată Curții urmează a fi expediată acesteia de către instanța de apel, Colegiul conchide că în speță urmează a fi admis demersul apelantului Urechi Denis cu expedierea sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În conformitate cu art.12¹ CPC, art.art.269-270 CPC, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d i s p u n e:

Se admite demersul înaintat de avocatul apelantei SC "Vitaprim Flora" SRL. Mălai Vitalie.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza civilă în ordine de apel la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. "Moldindconbank" S.A. către "Vitaprim Flora" S.R.L., "V.V.P.-Valea Sâncului" S.A., C.A. "Garanție" S.A., Kasumov Eldar, Stati Anatolie privind încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității, comisioanelor, cheltuielilor de judecată, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate în adresa Curții Constituționale.

Până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, se amână pledoariile.
Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Judecătorii

